

2354/27

strani jezici

UDK 802/809:37
YU-ISSN 0351-0840

U ovom broju:

- Može li dvojezični rječnik nadomjestiti jednojezični
- Gramatika u rječnicima
- Osvrt na englesko-hrvatsku leksikografiju
- Da li Englezi jedu »vruće pse«
- Obrada participnog atributa uz pomoć kompjutera

itd.

1-2

Časopis za unapređenje nastave stranih jezika • Izdaju Sekcija za strane jezike Hrvatskog filološkog društva i Školska knjiga • Zagreb 1983.

Strani jezici, god. XII, br. 1—2, 1—138, Zagreb 1983.

Časopis izlazi četiri puta godišnje. Godišnja pretplata 320,— ND. Za inozemstvo 640,— ND. Pojedini broj 90,— ND.

Pretplate šaljite na adresu: «Školska knjiga», Masarykova 28, 41000 Zagreb. Žiro račun broj: 30107-601-3018.

Savjet časopisa:

Nataša Benini, Mladen Dolenc, Rudolf Filipović, Damir Kalogjera, Aleksandar Kolka, Anuška Nakić, Vesna Relser, Dubravko Skiljan, Pavao Tekavčić, Mirjana Vilke

Glavni urednik:

Damir Kalogjera

Zamjenik glavnog urednika:

Anuška Nakić

Tajnik uredničkog odbora:

Zrinjka Glovacki-Bernardi

Članovi uredničkog odbora:

Milica Bukarica (Živa riječ)
Damir Kalogjera (Lingvistika)
Miho Skljarov (Metodika)
Ratko Venturin (Prikazi knjiga i časopisa)
Mirjana Vilke (Metodika)
Yvonne Vrhovac (Naša iskustva)
Stanko Žepić (Lingvistika)

Adresa uredništva:

Filozofski fakultet, Odsjek za anglistiku, soba B-01, Đure Salaja 3, 41000 Zagreb, telefon: 513-155

Grafički urednik:

Ksenija Baždar

Lektor:

Pavica Hromin

Korektor:

Milivoj Pilja

Tisak:

RO «Zrinski» Čakovec

Sadržaj

Uvodna riječ	1
Aleksandar Kolka: Društveno planiranje stranih jezika	3

Stanje i problemi suvremene leksikografije

Mirjana Bonačić: Može li dvojezični rječnik nadomjestiti jednojezični?	15
Ljerka Bartolić: Kontekstualni pristup tehničkom rječniku	20
Pavica Mrazović: Konceptcija nemačko-srpskohrvatskog frazeološkog rečnika	28
Zrinjka Glovacki-Bernardi: Gramatika u njemačko-hrvatskim ili srpskim rječnicima	34
Maja Bratanić: Osvrt na englesko-hrvatsku leksikografiju — povijesno bibliografski pregled	37
Boris Pričard: Neki problemi uz izradu rječnika pomorskog nazivlja	47
Pervan-Štambuk-Pilković: Kontrastivna analiza semantičkih vrijednosti nekih elektroničkih termina u engleskom i našem jeziku	51
Susan Šarčević: Neka pitanja dvojezične stručne leksikografije	58
Nevenka Bjelica: Da li Englezi jedu «vruće pse» — englesko-srpskohrvatski rječnici opšte namjene i civilizacijski kontekst	64

Iz književnosti

Dragutin Horvat: Peter Weiss — umjesto nekrologa	69
--	----

Metodika

Matić — Kirić: Mesto i uloga književnog teksta u nastavi stranih jezika u osnovnom i srednjem vaspitanju i obrazovanju	73
Tomislav Kurpis: O mogućnostima pojednostavnjenja gramatičke eksplikacije	79
Aleksandar Perić: Sistemski prilaz nastavi stranog jezika struke	84
Predrag Zarevski: Analiza opsega rječnika engleskog jezika kojim raspolažu srednjoškolci	88
Z. Divjak — N. Lipljin: Obrada participnog atributa u stručnom njemačkom tekstu uz pomoć kompjutera	91

Živa riječ

Nives Sironić-Bonefačić: Stimoli alla conversazione in classe	102
Diethelm Kaminski: Das rechte Wort zur rechten Zeit	107

Naša iskustva

Željka Horvat-Vukelja: Kombiniranje teksta i slike u uvježbavanju pisanja na početnom stupnju učenja francuskog jezika	117
Rogošić — Vilke: Prva iskustva u radu s čitankom «An English Reader — Social Studies and Arts»	119
Božidar Šekularac: Govorne vježbe uz pomoć magnetofona i epidijskopa	124

Prikazi knjiga i časopisa

Zorica Vučetić: Altieri Biagi — Heilmann: La lingua italiana, Milano 1981	128
Stjepo Vojvoda: Vičan, Pavić, Smerdel — Engleski za pravnike	131
Slobodanka Đoljić: Jezik i kultura u nastavi stranih jezika, M. Stojnić, red., Beograd, 1982	134

Kronika

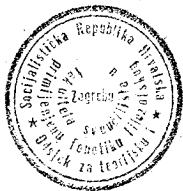
Renata Husinec: Seminar o ESP-u	137
---	-----

strani jezici

God. XII

1983.

Broj 1—2

23. IV. 1984

UVODNA RIJEČ

Nekoliko priloga sa Simpozija o dvojezičnoj leksikografiji što ga je sazvalo Društvo za primijenjenu lingvistiku SRH u ožujku 1983. daje ton ovom broju časopisa. Dvojezični rječnik u nas nije još onako dobar kao što bi mogao biti, a čini se da ni onakav kakav jest nije potpuno u nastavi iskorišten. Uzroke za prvu poteškoću treba tražiti u načinu izrade rječnika, a za drugu, između ostalog, u »antirječničkim« metodičkim pristupima u proteklom vremenu. Pisanje dvojezičnih rječnika za sada još nije posao što bi se radio »punim radnim vremenom«, a zbog toga ni leksikografskom suptilnošću, do koje se dolazi kombinacijom teorije i iskustva, već je uzgredan posao entuzijasta koji za sada nemaju pred očima određenog korisnika već anonimnog potrošača. Osim toga u našoj kulturi ne postoji tradicija dobrih, ažurnih, stolnih jednojezičnih rječnika, što sigurno ne pomaže dvojezičnoj leksikografiji. Spomenuta metodička opozicija upotrebi rječnika u sklopu teorije, koja je cilj nastave vidjela samo u aktivnoj konverzijskoj upotrebi jezika, zanemarila je činjenicu da ne uči svatko jezik da bi na njemu tečno razgovarao već i zbog informacija iz pisanih izvora. Tim korisnicima poznavanje onoga što za svoje svrhe u rječniku mogu naći od velike je vrijednosti. Rječnik, dakle, treba dobro poznati, otkrivati njegove slabe strane, ali i istaći ona obilježja i informacije u njemu koja se previde pri površnom traženju riječi. Rječnik se upoznaje postupno, upotrebom, iako leksikografi upućuju na način kako ga možemo brže ocijeniti. Treba, naime, ustanoviti kako se došlo do natuknica, iz kakvih tekstova, i što one dokumentiraju (koji period, tip ili uzorak jezika), kako su tako sakupljene natuknice opisane, okarakterizirane u drugom jeziku i konačno kako su razrađene i raspodijeljene informacije o natuknicama da bi ih određene skupine mogle korisno upotrebljavati (R.R.K. Hartmann, TLS, rujna 1982:835). U ta tri pravca ići će vjerojatno usavršavanje i naših budućih rječnika. Prikupljanje natuknica i njihov odabir trebat će se vršiti iz pisanih i govorenih tekstova različitih stilskih razina i registara te otkrivati njihove ekvivalente u drugom jeziku. Trebat će voditi više računa kome je rječnik prvenstveno namijenjen, i to ne samo da li govornicima »lijeve« ili »desne« strane već i kakvoj posebnoj grupi korisnika. Čini se da će biti sve manje rječnika koji će se obraćati anonimnom korisniku. U novim bi rječnicima gramatika natuknica bila obuhvatnije i pristupačnije obrađena (vidi pokušaje Hornbyja i Quirka u Britaniji), idiomatika šire objašnjena, civilizacijske asocijacije natuknica posebno istaknute, a stilovi i registri detaljnije označeni i prevedeni.

Čitaoce koji prate naš časopis izvješćujemo o promjenama u redakciji. Zbog odlaska u mirovinu na uredničkim dužnostima su se zahvalile Oktavija Gerčan, samoprijegorna urednica metodike i članaka iz nastavničkog iskustva, Mirjana Jurčić, zamjenica glavnog urednika i čvrsta spona uredništva s izdavačima i Davorka Celmić, koja, čini nam se, pozna sve nastavnike stranih jezika u zemlji, a osobito one koji znaju sadržajno surađivati. Dugujemo im veliku zahvalnost. Metodičku rubriku će od narednog broja uređivati dr Mirjana Vilke, poznata mnogim nastavnicima, a na mjesto zamjenika glavnog urednika dolazi dosadašnja članica redakcije mr Anuška Nakić.

Damir Kalogjera
glavni urednik